

Univerzitet u Beogradu
Filozofski fakultet
Odeljenje za psihologiju

MOTIVACIJA I EMOCIJE

Slobodan Marković

Tematske celine

MOTIVACIJA: Instinkti, Fiziologija, Nenagonska motivacija

EMOCIJE: Neuralne osnove, Fenomenologija, Teorije

SPAVANJE I SAN

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Tomkins (1962, 1963)

PODSISTEMI LIČNOSTI

- 1. Afektivni sistem:** primaran (nasleđen)
- 2. Nagonski sistem:** sekundaran (podložan učenju)

Afektivni sistem “hrani” nagonski na tri plana:

NEUROLOŠKI – gustina ekscitacija (pobuđenost)

BIHEJVIORALNI – facijalne, telesne i visceralne promene

FENOMENOLOŠKI – afekat postaje svesni motiv

Facijalna ekspresija (*Facial Feedback Hypothesis*)

Izraz lica indukuje svesni doživljaj emocije

Urođena supkortikalna regulacija facijalne ekspresije

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Tomkins (1962, 1963)

PRIMARNI AFEKTI

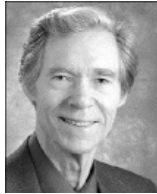
**Umereni
intenzitet**

VESELOST
ŽALOST
LJUTNJA
STRAH
INTERESOVANJE
ODVRATNOST
IZNENAĐENJE
STID

**Visok
intenzitet**

RADOST
PATNJA
BES
UŽAS
UZBUĐENJE
PREZIR
ZAPREPAŠĆENJE
PONIŽENJE

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Izard (1965, 1972)

PODSISTEMI LIČNOSTI

1. Homeostatički
2. **Nagonski**
3. **Afektivni** (komponente):
4. Kognitivni
5. Motorni

NERVNA AKTIVNOST

EFERENTNA AKTIVNOST – FACIJALNA EKSPRESIJA

SUBJEKTIVNO ISKUSTVO

Facijalna ekspresija

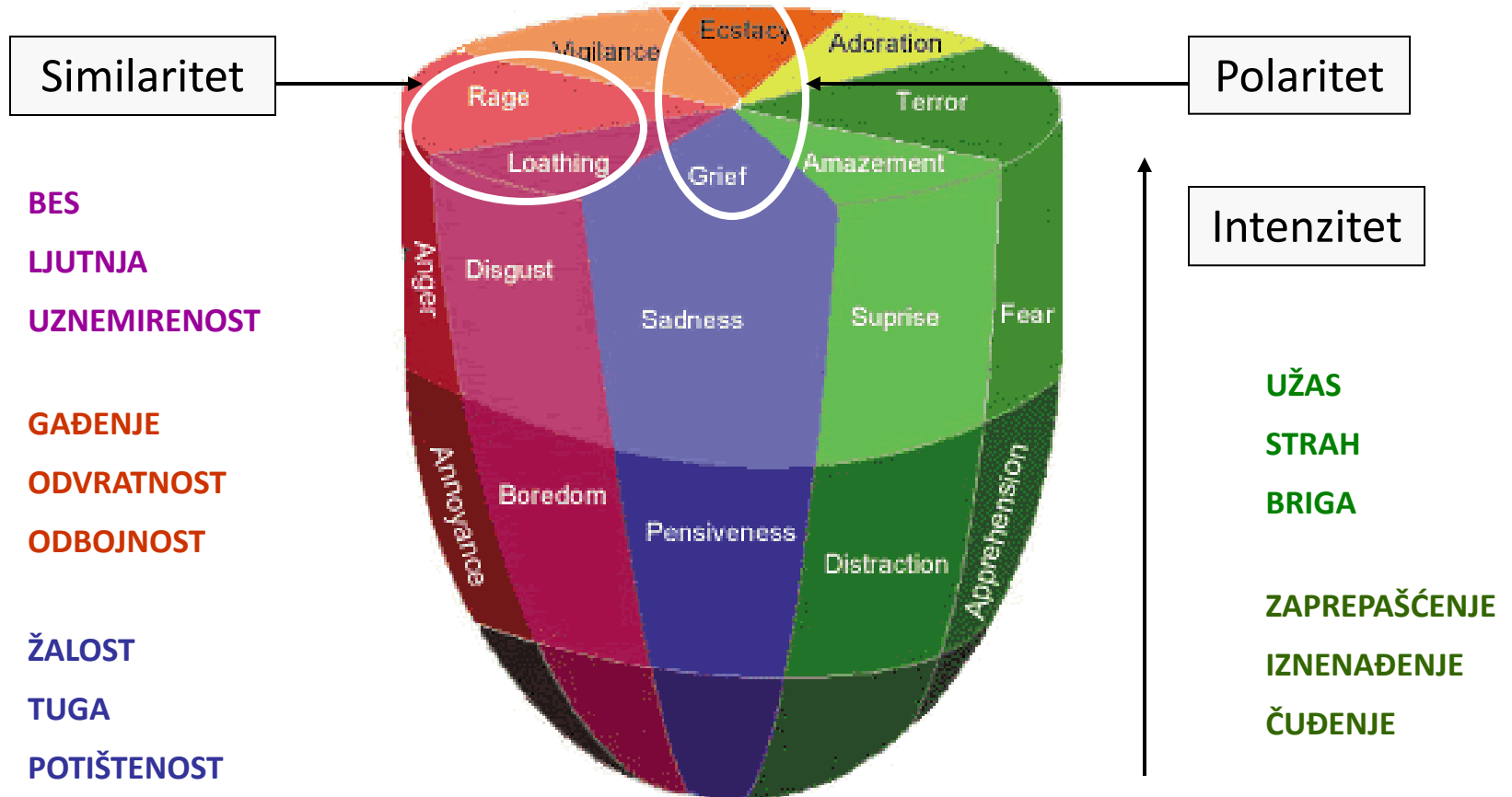
Percepcija sopstvenih emocija

Komunikacija – informisanje drugih

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Robert Plutchik (1962, 1970, 1994)

OSNOVNE EMOCIJE

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Robert Plutchik (1962, 1970, 1994)

SEKUNDARE EMOCIJE

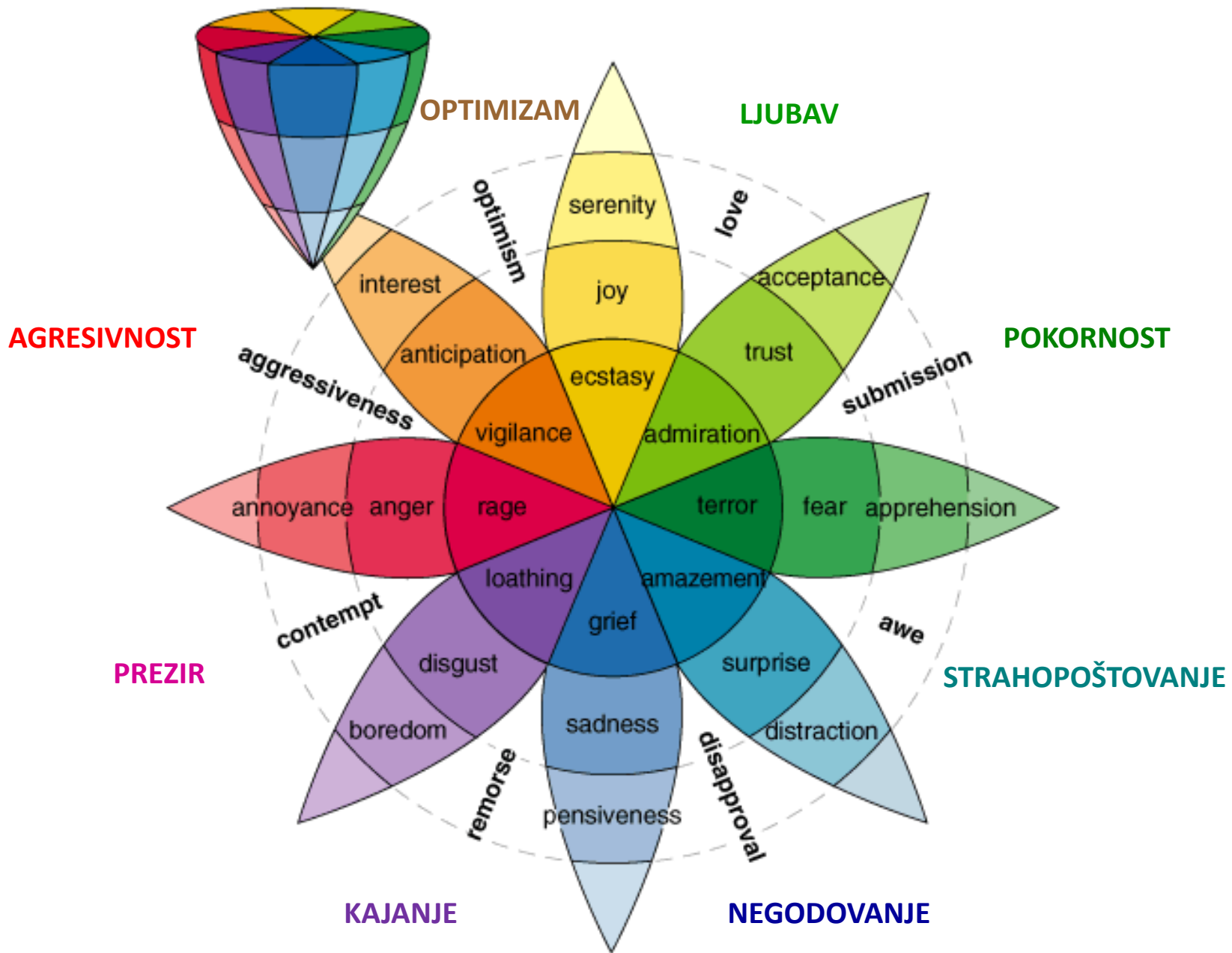
Npr. **PREZIR** = **BES** + **GAĐENJE**

EMOCIJE I CRTE LIČNOSTI

SRDAČNOST = **RADOST** + **PRIHVAĆENOST**

AGRESIVNOST = **BES** + **OČEKIVANJE**

OPREZNOST = **OČEKIVANJE** + **PLAŠLJIVOST**

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Robert Plutchik (1962, 1970, 1994)

OSNOVNE EMOCIJE I NJIHOVE FUNKCIJE

RADOST

Reprodukcija

TUGA

Deprivacija

GNEV

Razaranje

STRAH

Zaštita

PRIHVATANJE

Inkorporacija

ODVRATNOST

Odbijanje

OČEKIVANJE

Istraživanje

ČUĐENJE

Orijentacija

TEORIJE EMOCIJA: Emocije - Motivacija

Robert Plutchik (1962, 1970, 1994)

EVOLUCIONISTIČKI PRISTUP (homeostaza)

